

Alles onder de vingers

Wordt 2010 het jaar van de multi-touch tablets? Als het aan Apple ligt wél. Maar hoe goed werkt de Apple iPad en is het apparaat ook interessant voor muzikanten en producers?

INFO
 • Prijs incl:
 € 499,- (16GB)
 € 599,- (32GB)
 € 699,- (64GB)
 3G-modellen:
 € 599,- (16GB)
 € 699,- (32GB)
 € 799,- (64GB)
 • Distributie: Apple Beelux
 • Internet:
 www.apple.nl/ipad

door Stefan Robbers > stefan@interface.nl

Zelden is er meer geschreven, gezegd en gevonden van een product voordat het verkrijgbaar was, dan over de iPad. Zelfs het NOS-journaal besteedde er aandacht aan. Er gingen al jaren geruchten dat Apple met een 'tablet computer' zou komen, maar hoe het ding eruit zou gaan zien, wist niemand. Nu het apparaat dan eindelijk verkrijgbaar is, kunnen we eens kijken wat je er als muzikant mee kunt.

Multi-touch

Het eerste wat opvalt aan de iPad, is dat hij er ontzettend goed uitziet met zijn aluminium behuizing en de glasplaat aan de voorzijde. Het ding is plat, niet superlicht, maar wel

stevig, en beschikt over een 1024x768 pixels led-scherm. Dat scherm werkt met de multi-touchtechniek en je bedient de iPad net als de iPhone, dus met je vingers. De dikke rand rondom het scherm is handig om het 700 gram wegende apparaat stevig vast te pakken. Er is ook een apart verkrijgbare rubberen case waarmee je de iPad ook onder een hoek kunt neerzetten. Er zijn twee types: een wifi only-model en de duurdere 3G-versie met een simkaartaansluiting voor een 3G-internetconnectie over een mobiel netwerk. De 3G-versie heeft verder gps en een kompas.

Erin, erop, eraan

Het hart van de iPad is de Apple A4 processor, waarin reken-unit, geheugen en i/o gecombineerd zijn in één chip. De kloksnelheid is 1GHz, maar dat zegt niet zoveel. Het gaat om de totale integratie van de onderdelen en ook het energieverbruik is van belang. Gelukkig gaan de batterijen daadwerkelijk een uur of tien mee, ook bij stevige belasting. De iPad heeft verder weinig tierelantijnen. Onderaan zit een dockconnector voor communicatie met een computer (werkt via iTunes), daarnaast twee speakertjes. Aan de zijkanten zit een volumeknop en een orientation lock, waarmee je de iPad ook

horizontaal kunt gebruiken. Bovenaan zit een 3,5mm audioplug en er is een microfoon ingebouwd. Usb zit er niet standaard op, maar met de optionele Camera Connection Kit schijn je wel bepaalde usb-apparatuur zoals speakers, headsets en microfoons aan te kunnen sluiten.

Vliegende icoontjes

Apple heeft de iPad uitgerust met het IOS besturingssysteem, bekend van de iPhone. Je ziet dan ook de bekende vierkante icoontjes en onderaan de dock met vaste items. Meteen wordt ook duidelijk dat dit een snel beestje is. Als je van scherm naar scherm scrollt door je vinger horizontaal over het scherm te slepen, vliegen de icoontjes op en neer. Ook bij het browsen verloopt de beeldopbouw en het inzoomen supersnel en soepel. Dit maakt het werken met de iPad tot een zeer aangename ervaring. Overigens kun je de iPad door middel

van de iDisplay app ook – draadloos! – als extra scherm voor je desk- of laptop gebruiken.

Muziekgebruik

De krachtige processor biedt allerlei mogelijkheden om muziek te maken met de iPad. Gelukkig klinkt de ingebouwde soundchip ook goed. Vrijwel alle apps voor iPhone en iPod Touch werken op de iPad, maar maken geen gebruik van de vier keer hogere resolutie van de iPad. Wel is er een 'opblaasfunctie', waarbij de applicatie het volledige scherm vult. Het aantal pixels is dan net zo groot als op de iPhone, maar ze zijn vier keer zo groot. Visueel niet erg aantrekkelijk, maar er valt best mee te werken. Diverse iPhone audio-apps zijn al wel aangepast voor de iPad. Soms als universele app; dus één keer aanschaffen, waarna het op beide apparaten in de juiste resolutie werkt. In het kader vind je een lijst met apps die we eerder in de iPhone-rubriek besproken hebben.

Live het publiek in

Behalve als klankgenerator en 'mini-daw' kan de iPad ook als controller gebruikt worden, bijvoorbeeld in een livesituatie. Omdat die controller-apps via wifi werken, is een computer >>

Het eerste wat opvalt aan de iPad, is dat hij er ontzettend goed uitziet

10 iPad apps voor muzikanten en producers

Korg iElectrube (€ 7,99)

Van Korg komt deze softwareversie van de Electrube die prima klinkt en perfect de kracht van de iPad illustreert. Er zijn 64 presets en acht volledig instelbare instrumenten, en alle knobbewegingen kun je automatiseren. De bediening is net als op de hardware ingedeeld in patronen, geluiden, effecten, een transportsectie en een patternbrowser. Met een utility kun je stappen en patronen kopiëren, leegmaken en verplaatsen. De ronde knopjes – ook erfenis van de hardwareversie – maken het ding wel wat lastig te bedienen. Niettemin krijg je voor een fractie van de prijs van het origineel een bijna net zo goed klinkende Electrube waarmee je ook wav kunt exporteren. Het ontbreken van synchronisatiemogelijkheden beperkt natuurlijk wel de inzetbaarheid van iElectrube.

Sunvox (€ 3,99)

Sunvox is een tracker met diverse synths, een sampleplayer en effecten, waarmee je acht audiosporen kunt afspelen. Deze applicatie is behalve als native iPad app ook voor allerlei andere computerplatforms verkrijgbaar. De in grijs tinten gehouden userinterface is simpel en ziet er wat warrig uit, maar biedt genoeg ruimte om overall goed met je vingers bij te kunnen. Ook kun je de verschillende schermge-

deeltes groter en kleiner maken. Erg leuk om onderweg snel je muzikale ideeën in op te slaan.

AC-7 Pro Control Surface (€ 7,99)

AC-7 Pro is momenteel de enige daw-controller voor de iPad. Het is een soort hui-emulatie met faders en een transportsectie. AC-7 Pro werkt via wifi en je dient een bijbehorende applicatie op de hostcomputer te installeren. Op de iPad heb je dan acht sliders met solo-, mute- en rec-knoppen tot je beschikking. De communicatie werkt twee kanten op: de iPad-schuiven volgen ook de computer, en led-bars laten realtime de trackactiviteit zien. Draai je de iPad een kwartslag (of verder), dan gaat de interface netjes mee; iets wat overigens voor veel apps geldt. Alle functies blijven goed zichtbaar en bedienbaar. De faders reageren snel, en ook de knopjes communiceren

adequaat met je daw. Een daadwerkelijk bruikbare touchcontroller die werkt met onder meer Logic, Live, Cubase en Pro Tools.

Sonoma Studio Track (€ 31,99)

Studio Track is een complete 8-sporen audiostudio, die er erg goed uitziet. Via de

microfoon of audio-input van de iPad kun je maximaal twee sporen tegelijk opnemen. Ideaal voor het snel vastleggen van je ideeën en vervolgens het maken van een mix inclusief effecten. Het grote iPad-scherm wordt goed benut, de vu-meters zijn lekker groot en de diverse knoppen zijn prima instelbaar. Alles zit op de juiste plek en is intuïtief te bedienen. Gelukkig is er ook een export/import-optie, dus je kunt audiosporen

Bleepbox! (€ 7,99)

uitwisselen met een computer. Als je een meerkanaals audio-interface op de iPad zou kunnen aansluiten, zou dit programma helemaal geweldig werken.

Als je een meerkanalen audio-interface op de iPad zou kunnen aansluiten, zou dit programma helemaal geweldig werken.

Bleepbox! is een +applicatie, dus zowel voor iPhone als iPad geoptimaliseerd. En het pakt goed uit qua bediening. Op de iPad heb je alle ruimte om deze combinatie van sequencer, drumcomputer en synthesizers te programmeren. Hij is 10-stemmig en de synthesizers beschikken over twee oscillatoren en talloze parameters, bijvoorbeeld de keuze uit vier waveforms. De drumcomputer is op de Roland TR's gebaseerd, met programmering in zowel step- als patternmode. Songs kun je renderen naar wav-formaat. Op de iPhone is het allemaal wat kleiner, natuurlijk, maar ook hier

is goed op te werken. Er is ook een gratis Bleep! Player met een beperkt aantal parameters, waarmee je niet kunt saven.

IK Multimedia GrooveMaker (€ 7,99)

GrooveMaker is een applicatie die sampleloops afspeelt, en in dit geval heb je zelf de regie over de combinaties en volgorde. Er is al een hele rits sample packs met allemaal een specifiek genre als thema: Trance, Hip-Hop, House, Techno, Electro, D'n'B, Club, Reggae, Reggaeton en Rock Ace. Chris Domingo House is het eerste signature pack. Er is ook een GrooveMaker Free, die hetzelfde kan, maar veel minder uitgebreid is. GrooveMaker biedt genoeg functionaliteit voor uren mixplezier. Het is een gesloten systeem, dus eigen loops aan de player toevoegen of GrooveMaker combinaties laten bedenken met externe geluiden is niet mogelijk. Met het grote aanbod aan loops ben je echter al snel uren zoet. Niet zo boeiend misschien voor echte producers, maar voor wie het leuk vindt om 'eigen' dancemuziekstukken te maken die ook nog eens prima klinken, is de GrooveMaker-serie leuk en onderhoudend.

Synth (€ 0,79)

Synth is exact dat: een polyfone synthesizer met een aantal presets. Dankzij het formaat van de toetsen en knoppen laat hij zich behoorlijk goed bespelen. Je kunt er ook samples mee opnemen. Hier merk je ook hoe prettig het grote iPad-scherm is. Je kunt daadwerkelijk de toetsen bespelen en zo een leuke synth met >>

>> met wifi en een netwerk daarbij noodzakelijk. Wifi is storingsgevoelig, dus de kans bestaat dat je controller uitvalt. Onduidelijk is nog hoe 'live proof' de iPad is. Het ontwerp is stevig, maar zonder bescherming is de iPad toch best kwetsbaar. Het display kan bekrast raken en niemand weet nog hoe het apparaat zich gedraagt onder vochtige en warme omstandigheden. Een goede beschermhoes en een folie over het scherm zijn dan ook aan te raden. Een tweede iPad als back-up is natuurlijk nog beter. Afgezien daarvan is de mogelijkheid om je onder het publiek te begeven terwijl je je liveset bedient, natuurlijk geweldig.

Fingerface

Er zijn diverse interessante muzikale toepassingen van de iPad, maar echt optimaal gebruik maken van het grote multi-touchscherm en de sensoren doen ze nog niet. Het is nog wachten op applicaties die de touch-interface zo gebruiken dat je intuïtief nieuwe ideeën kunt creëren met je vingers, of die het extra gemakkelijk maken om je idee in te voeren. Jammer is ook dat je de iPad niet kunt synchroniseren met andere apparaten. Als control surface wordt de iPad pas meer dan een gimmick als hij dingen kan die andere apparaten niet kunnen. Kortom, in de toekomst kunnen we toepassingen verwachten die echt uniek voor de iPad zijn en niet enkel vervangers van bestaande concepten.

Conclusie

De iPad is een ontzettend leuk hebbeding. Hij ziet er geweldig uit, is degelijk gebouwd

SPECIFICATIES

- 9,7" 1024x768 pixels multi-touch breedbeeldisplay met led-achtergrondverlichting
- processor: Apple A4 systeem 1GHz
- wifi (802.11 a/b/g/n)
- bluetooth 2.1 + EDR-technologie
- 16GB, 32GB of 64GB flashschijf
- versnellingsmeter
- ondersteunde audiobestandsformaten: aac, mp3, Audible (2, 3 en 4), Apple Lossless, aiff en wav
- ingebouwde oplaadbare batterij (10 uur)
- opladen via meegeleverde adapter of usb
- dockconnector
- 3,5mm stereokoptelefoonaansluiting
- 2 ingebouwde luidsprekers
- ingebouwde microfoon
- sleuf voor simkaart (alleen wifi + 3G-model)
- gewicht 680gr (3G: 730gr)
- afmetingen: 243x190x13,5mm
- accessoires: Keyboard Dock (€ 69,-), Case (€ 39), Dock (€ 29,-), Camera Connection Kit (€ 29,-)
- 3G-model heeft als extra's: umts/hsdpa, gsm/edge, digitaal kompas, assistie gps en een dockconnector-naar-usb-kabel.

en laat zich snel en eenvoudig bedienen. De over het algemeen spotgoedkope apps maken de iPad voor muziekgebruik heel toegankelijk. Toch zijn er ook minpuntjes. Het uitwisselen van bestanden is lastig, omdat de iPad daarvoor geen directe interface biedt. Je zit daarbij dus altijd aan een computer vast en die afhankelijkheid staat lijnrecht tegenover de eenvoud en het gebruiksgemak van de iPad. Als extra controller of scherm in de studio is de iPad prima geschikt en bijzonder nuttig. De krachtige processor maakt van de iPad ook een bruikbaar standalone muziekinstrument, maar koppeling met andere hardwareapparatuur via bijvoorbeeld midi-sync is vooralsnog lastig, of zelfs onmogelijk. Goede kans

dat we allerlei inventieve oplossingen gaan zien, gebaseerd op de dockconnector of de Camera Extension Kit.

In ieder geval is de iPad nu al een bruikbare, mooie en goed gebouwde tabletcomputer die allerlei leuke en nuttige mogelijkheden op audiogebied heeft. De toepassingsmogelijkheden kunnen in de toekomst alleen maar groter worden. ■

HET OORDEEL

- +** • zeer goed multi-touch display
- krachtige processor
- doordacht concept
- • bestandsuitwisseling beperkt
- alleen wifi/3G
- geen midi-sync-mogelijkheden

Eerder in Interface besproken iPhone & iPod Touch apps

- Interface 140, juli-aug 2010: Rebirth, Midi Surface
- Interface 139, juni 2010: Beaterator, Tunemaker, NLog
- Interface 138, mei 2010: Chords, TouchChords, Gibson Learn & Master Guitar, Guitar Toolkit
- Interface 137, april 2010: BPMShaker, SPL Meter (nu ook voor iPad), Shazam
- Interface 136, maart 2010: Beatsequencer Boombap Drum (nu ook voor iPad), iSequence (nu ook voor iPad), Isample
- Interface 135, jan-feb 2010: i808, 3i3, 8bitone, drumtracker
- Interface 134, december 2009: IK Multimedia Groovemaker (nu ook voor iPad)
- Interface 133, november 2009: JR Hexatone Pro
- Interface 132, oktober 2009: Buddha Machine, Star6
- Interface 131, september 2009: Bebot (nu ook voor iPad), DB-303, Rangrid Mobile Techno Studio, Looptastic Producer
- Interface 130, juli-aug 2009: Tone-Matrix, Toneboard, Melodica, Ambiscience
- Interface 129, juni 2009: iSyn, Vocoder SV-5
- Interface 128, mei 2009: Technobox (nu ook voor iPad), Viviband
- Interface 127, april 2009: FourTrack, IproRecorder, iTalk, iRecorder, Audio Memos Free (nu ook voor iPad)
- Interface 126, maart 2009: Van ITM: keys, pad, Tilt, Matrix, MCU, Midi Lab

Met resolutiebeperkingen in acht genomen zijn bovenstaande iPhone apps ook bruikbaar op de iPad; iPhone apps die inmiddels ook verkrijgbaar zijn voor iPad (in vaak iets duurdere versies) zijn in bovenstaande lijst aangegeven. Ook verkrijgbaar voor iPad: IK Multimedia AmpliTube, Hex OSC Full, MultiTrack, MidiPad, RjDJ reactive, Air Harp, Pianist Pro, dPad, Minisynth Pro, Reforge, Sonorasaurus Rex, PadDeckX, Mixr DJ, Rj Voyager, Baby Decks

>> een goede sound ook echt zinvol gebruiken. De klanken zijn alleen te bewerken met een extra aan te schaffen editor-app. Dit 'verkoopmodel' – dat we steeds vaker zien – is begrijpelijk, maar vormt tegelijk ook een extra drempel om applicaties te kopen.

TouchOSC (€ 3,99)

Deze controller-app communiceert via osc-codes (open sound control) over wifi met een computer. Op de iPad download je de applicatie uit de appstore, op de computer activeer je een draadloos netwerk en installeer je de TouchOSC editor. Daarmee kun je dan sjablonen maken en uploaden naar de iPad. Er zijn kant-en-klare presets voor onder meer Live en Logic. Helaas ben je er dan nog niet, want deze programma's praten niet direct met osc. Daarvoor heb je dan weer OSCulator nodig. Is het eenmaal opgezet, beschik je over een zeer krachtig en snel werkend systeem om met de iPad diverse functies van daw's te bedienen.

vat ontzettend veel informatie en er moet dan ook veel gescrolld worden. Op de iPad werkt het iets beter, al wreekt zich daar het feit dat de software niet voor de iPad-resolutie is geoptimaliseerd. Blokken, dus! De snelle processor van de iPad zorgt wel voor een soepelere controle en een perfect geluid; vooral dat laatste vormt de aantrekkingskracht van deze klassieker.

iDisplay (€ 3,99)

Met iDisplay wordt de iPad een extra scherm voor je computer en dat allemaal draadloos en zonder extra stuurprogramma. De snelheid valt niet tegen. Full video gaat wat moeizaam, maar normale beelden gaan prima. Je kunt bijvoorbeeld een plug-in uit

Rebirth 808-909-303 emulator (€ 5,49)

Rebirth werd onlangs uitgebracht als iPhone app. Het ziet er exact hetzelfde uit als op de computer, en is daarom nogal moeizaam te bedienen. Het scherm be-

Logic in het iPad scherm zetten, zodat je die via de touchinterface kunt bedienen. Natuurlijk zijn de desktoptoepassingen daar niet echt op gemaakt, dus werkt het niet altijd even handig.